

TĂNG CƯỜNG PHỐI HỢP VỚI HỘI LHPN VIỆT NAM TRONG VIỆC XÂY DỰNG CHÍNH SÁCH VÀ TRUYỀN THÔNG VỀ BÌNH ĐẲNG GIỚI TRONG GIA ĐÌNH

Ông Huỳnh Vĩnh Ái

Thứ trưởng Bộ Văn hoá, Thể thao và Du lịch

Trong những năm qua, lĩnh vực bình đẳng giới đã nhận được sự quan tâm sâu sắc của Đảng, Nhà nước và toàn xã hội bởi đây không chỉ là một mục tiêu phát triển xã hội mà còn là nguồn gốc của sự hạnh phúc, phát triển bền vững của mỗi gia đình, mỗi cá nhân. Thực hiện Nghị quyết số 11-NQ/TW ngày 27/4/2007 của Bộ Chính trị về công tác phụ nữ thời kỳ đẩy mạnh công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước, Chiến lược quốc gia về bình đẳng giới giai đoạn 2011-2015 và Chương trình quốc gia về bình đẳng giới giai đoạn 2011 – 2020, Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch đã chú trọng, triển khai trong toàn Ngành và Bộ nhiều chương trình tạo điều kiện cho công chức, viên chức, người lao động là nữ trong học tập, phát huy chuyên môn nghiệp vụ và tham gia công tác lãnh đạo.

I. Về công tác phụ nữ, cán bộ nữ và việc thực hiện Mục tiêu quốc gia về bình đẳng giới của Bộ Văn hoá, Thể thao và Du lịch

1. Công tác phụ nữ, cán bộ nữ

Bộ Văn hoá, Thể thao và Du lịch là Bộ quản lý đa ngành, đa lĩnh vực với chức năng quản lý nhà nước trên các lĩnh vực: văn hoá, thể thao, du lịch và gia đình. Do đặc thù nghề nghiệp, số lượng nữ công tác trong Ngành Văn hoá, Thể thao và Du lịch nói chung và Bộ Văn hoá, Thể thao Du lịch nói riêng chiếm tỷ lệ tương đối lớn so với các Bộ, ngành khác. Trong những năm qua, Ban Cán sự, Lãnh đạo Bộ, Đảng uỷ Bộ Văn hoá, Thể thao và Du lịch thường xuyên quan tâm trong công tác bổ nhiệm cán bộ nữ. Nhiệm kỳ 2010-2015, có 05 đồng chí nữ tham gia Ban Chấp hành Đảng Bộ, trong đó có 03 đồng chí tham gia Ban Thường vụ Đảng uỷ. Năm 2011, đã bổ nhiệm các chức danh là trưởng và phó các cơ quan quản lý nhà nước, đơn vị sự nghiệp và doanh nghiệp thuộc Bộ là: 08 đồng chí nữ; trong số cán bộ được cử đi học lớp Quản lý nhà nước ngạch chương trình chuyên viên, chuyên viên chính và chương trình chuyên viên Cao cấp của Bộ có 117/ 282 đồng chí là nữ (chiếm 41%). Hiện nay, đã có 14/23 cơ quan quản lý nhà nước của Bộ có nữ trong đội ngũ lãnh đạo (cụ thể: 16 đồng chí nữ giữ chức vụ lãnh đạo/70 đồng chí, chiếm tỉ lệ 23%). Trong nhiệm kỳ Chính phủ 2011-2016, Ban Cán sự Đảng Bộ Văn hoá, Thể thao và Du lịch thống nhất chủ trương có một Lãnh đạo Bộ là nữ.

2. Thực hiện mục tiêu quốc gia về Bình đẳng giới

Với trách nhiệm được quy định tại Luật Bình đẳng giới và các văn bản hướng dẫn, Bộ Văn hoá, Thể thao và Du lịch đã tập trung triển khai các hoạt động sau:

a. Rà soát, ban hành các văn bản hướng dẫn về lĩnh vực bình đẳng giới trong phạm vi ngành để kịp thời triển khai các hoạt động.

- Ban hành Kế hoạch hành động số 3310/KH-BVHTTDL ngày 27 tháng 9 năm 2011 về bình đẳng giới của ngành Văn hóa, Thể thao và Du lịch với mục tiêu chung: Thực hiện trách nhiệm bảo đảm bình đẳng giới của ngành Văn hóa, Thể thao và Du lịch; nâng cao nhận thức, ý thức, trách nhiệm của các cơ quan, đơn vị trong việc thực hiện và bảo đảm bình đẳng giới trong lĩnh vực văn hóa, gia đình, thể thao và du lịch; góp phần thực hiện mục tiêu quốc gia về bình đẳng giới.”. Từ mục tiêu chung này, Kế hoạch hành động đã đưa ra 3 mục tiêu cụ thể, 12 chỉ tiêu và 5 giải pháp để triển khai, thực hiện. Các mục tiêu cụ thể tập trung vào 3 nội dung:

+ Mục tiêu 1. Bảo đảm bình đẳng giới trong ngành Văn hóa, Thể thao và Du lịch.

+ Mục tiêu 2. Bảo đảm bình đẳng giới trong lĩnh vực văn hóa, gia đình, thể thao và du lịch.

+ Mục tiêu 3. Bảo đảm bình đẳng giới trong xây dựng văn bản quy phạm pháp luật chuyên ngành văn hóa, gia đình, thể thao và du lịch.

Trên cơ sở Kế hoạch hành động của ngành, một số Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch tỉnh/thành đã xây dựng Kế hoạch hành động về bình đẳng giới của ngành với những mục tiêu và chỉ tiêu phù hợp với Kế hoạch hành động về bình đẳng giới do Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch ban hành áp dụng theo đặc thù của từng địa phương.

Ban hành Kế hoạch số 3304/KH-BVHTTDL ngày 10 tháng 10 năm 2011 triển khai thực hiện Chương trình quốc gia về bình đẳng giới giai đoạn 2011 – 2015. Mục đích chính của Kế hoạch là xây dựng và tổ chức thực hiện các hoạt động về bình đẳng giới của Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch thuộc phạm vi nhiệm vụ được phân công trong Chương trình quốc gia về bình đẳng giới giai đoạn 2011 – 2015.

Cụ thể hơn, bản Kế hoạch đã đưa ra các hoạt động cụ thể nhằm triển khai mô hình 4 thuộc dự án 3 của Chương trình quốc gia về bình đẳng giới giai đoạn 2011-2015. Trong đó có các hoạt động như rà soát, nghiên cứu sửa đổi, bổ sung, xây dựng các hương ước, quy ước của cộng đồng nhằm đảm bảo nguyên tắc bình đẳng giới, trong đó lưu ý các nội dung nhằm thay đổi quan niệm thích sinh con trai hơn con gái và phân biệt đối xử với con gái trong chia tài sản thừa kế; tổ chức các hoạt động tập huấn, tuyên truyền, tham quan học tập kinh nghiệm.

Dự kiến trong năm 2012, Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch sẽ đẩy mạnh các hoạt động tập huấn về kỹ năng lồng ghép giới cho đội ngũ cán bộ làm công tác xây dựng văn bản quy phạm pháp luật như một bước quan trọng trong việc nâng cao nhận thức về bình đẳng giới trong toàn ngành, tiến tới triển khai các hoạt động khác.

b. Tổ chức các hội thảo với chủ đề tuyên truyền, nâng cao nhận thức về bình đẳng giới cho đội ngũ cán bộ, công chức thuộc Bộ.

c. Đẩy mạnh các hoạt động tuyên truyền, nâng cao nhận thức cho toàn xã hội về phòng, chống bạo lực gia đình và thực hiện bình đẳng giới trong gia đình trên các phương tiện thông tin đại chúng và các hoạt động cụ thể tại địa phương.

d. Lồng ghép giới trong việc xây dựng và thực thi các văn bản quy phạm pháp luật của ngành và trong các hoạt động cụ thể trong các lĩnh vực chuyên môn như văn hóa, gia đình, thể dục thể thao và du lịch.

đ Phối hợp với Bộ Lao động – Thương binh và Xã hội, Trung ương Hội Liên hiệp Phụ nữ Việt Nam, Bộ Nội vụ và các Bộ, ngành khác trong các hoạt động liên quan tới rà soát, đánh giá đội ngũ cán bộ nữ và tình hình thực thi pháp luật về bình đẳng giới.

II. Về công tác phối hợp với Hội Liên hiệp Phụ nữ Việt Nam

1. Phối hợp xây dựng văn bản, chính sách trong lĩnh vực gia đình có liên quan đến giới

Chiến lược quốc gia về bình đẳng giới giai đoạn 2011-2015 và Chương trình quốc gia về bình đẳng giới giai đoạn 2011 – 2020 đã xác định những mục tiêu và giải pháp cụ thể để đảm bảo bình đẳng giới trở thành giá trị nhân văn, tiên tiến trong mỗi gia đình và toàn xã hội; đề cập tới trách nhiệm của các Bộ ngành. Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch là một trong những cơ quan được giao những nhiệm vụ trong việc thực hiện mục tiêu quốc gia về bình đẳng giới, đặc biệt là các chỉ tiêu có liên quan đến giảm sản phẩm văn hóa, thông tin mang định kiến giới; bảo đảm bình đẳng giới trong đời sống gia đình, từng bước xóa bỏ bạo lực trên cơ sở giới. Một trong những giải pháp quan trọng để thực hiện được các nhiệm vụ này, bên cạnh sự nỗ lực của Ngành Văn hóa, Thể thao và Du lịch là sự phối kết hợp giữa Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch với các tổ chức đoàn thể, trong đó, Hội Liên hiệp Phụ nữ Việt Nam đóng vai trò quan trọng do sự gần gũi về chức năng, nhiệm vụ và vai trò của Hội trong công tác tuyên truyền tại cơ sở. Thực tế, trong những năm qua, giữa hai cơ quan đã có rất nhiều những hoạt động phối hợp hiệu quả, đặc biệt trong lĩnh vực công tác gia đình và cụ thể hơn là thực hiện bình đẳng giới trong gia đình.

- Ban Cán sự Đảng Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch đã phối hợp với Đảng đoàn Hội Liên hiệp phụ nữ Việt Nam và Ban Tuyên giáo Trung ương chỉ đạo việc xây dựng và ban hành văn bản số 13-HD/BTGTW-BCSĐBVHTTDL-ĐĐHLHPNVN ngày 01 tháng 9 năm 2011 hướng dẫn Thực hiện Thông báo kết luận số 26-TB/TW ngày 9/5/2011 của Ban Bí thư (khóa XI) về việc sơ kết Chỉ thị số 49-CT/TW, ngày 21/02/2005 của Ban Bí thư (khóa IX) về “Xây dựng gia đình thời kỳ công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước”.

- Thực hiện Quyết định số 343/QĐ-TTg ngày 12 tháng 3 năm 2010 của Thủ tướng Chính phủ phê duyệt đề án "Tuyên truyền, giáo dục phẩm chất, đạo

đức phụ nữ Việt Nam thời kỳ đẩy mạnh công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước giai đoạn 2010- 2015". Bộ Văn hoá, Thể thao và Du lịch đã cử Lãnh đạo Bộ, lãnh đạo cấp Vụ tham gia Ban Chỉ đạo, Ban Điều hành Đề án, tổ chức xây dựng và phê duyệt Tiểu đề án 4 (Quyết định số 2126/QĐ-BVHTTDL ngày 12 tháng 7 năm 2011) về việc tuyên truyền, giáo dục phẩm chất, đạo đức phụ nữ Việt Nam thời kỳ đẩy mạnh công nghiệp hoá, hiện đại hoá đất nước thông qua hoạt động văn hoá, thể thao và du lịch (giai đoạn 2011-2015). Mục tiêu: Đến hết năm 2015, 95 % cán bộ nghiệp vụ văn hoá và cán bộ nếp sống văn hoá và gia đình từ cấp xã trở lên được bồi dưỡng, trang bị những kiến thức cơ bản về phẩm chất, đạo đức phụ nữ Việt Nam trong thời kỳ đẩy mạnh công nghiệp hoá, hiện đại hoá đất nước; vai trò, vị trí, lối sống văn hoá của người phụ nữ và pháp luật liên quan đến gia đình và quyền lợi phụ nữ. 95% cán bộ nghiệp vụ văn hoá và cán bộ nếp sống văn hoá và gia đình cơ sở từ cấp xã được tuyên truyền, giáo dục về kiến thức gia đình, vai trò, vị trí của phụ nữ trong việc bảo tồn giá trị văn hoá gia đình truyền thống và công tác xây dựng gia đình văn hoá, về phẩm chất, đạo đức, lối sống, nếp sống văn hoá của người phụ nữ trong thời kỳ công nghiệp hoá, hiện đại hoá và kiến thức pháp luật liên quan đến gia đình và quyền lợi của phụ nữ.

- Tạo điều kiện để Hội Liên hiệp Phụ nữ Việt Nam cùng tham gia xây dựng, trình Chính phủ, Thủ tướng Chính phủ các văn bản, đề án: Chiến lược phát triển gia đình Việt Nam đến năm 2020, tầm nhìn 2030. Trong các đề án thành phần của Chiến lược, Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch đã phối hợp với Hội Liên hiệp phụ nữ Việt Nam xây dựng Đề án Nâng cao chất lượng các mối quan hệ trong gia đình hỗ trợ xây dựng gia đình hạnh phúc, bền vững đến năm 2020; Nghị định của Chính phủ về công tác gia đình; Nghị quyết của Chính phủ về Kế hoạch hành động đến năm 2015 xây dựng gia đình thời kỳ công nghiệp hoá, hiện đại hoá đất nước...

2. Phối hợp tổ chức các hoạt động truyền thông tuyên truyền công tác gia đình, bình đẳng giới

Trong các hoạt động kỷ niệm các sự kiện liên quan đến gia đình hàng năm như kỷ niệm ngày Gia đình Việt Nam 28/6, ngày Thế giới xóa bỏ bạo lực đối với phụ nữ 25/11, Bộ Văn hoá, Thể thao và Du lịch và Trung ương Hội Liên hiệp Phụ nữ Việt Nam đã có sự phối hợp chặt chẽ, lồng ghép có hiệu quả thiết thực các nhiệm vụ giữa 02 cơ quan. Năm 2011, Bộ đã có văn bản chỉ đạo các Sở Văn hóa Thể thao và Du lịch (Công văn số 1355/BVHTTDL-GĐ ngày 05/5/2011) chủ động phối hợp với Hội Liên hiệp Phụ nữ Việt Nam cùng cấp đưa chương trình tổ chức lễ phát động Cuộc vận động “Xây dựng gia đình 5 không 3 sạch” với thông điệp “Chung tay, góp sức xây dựng gia đình Việt Nam bền vững” gắn với hoạt động kỷ niệm 10 năm ngày Gia đình Việt Nam. Phối hợp với Hội Liên hiệp phụ nữ Việt Nam đồng chủ trì “Hội thảo đối thoại chính sách về phòng, chống bạo lực gia đình” do Cơ quan Phụ nữ Liên hiệp quốc tổ chức nhân Ngày Thế giới xóa bỏ bạo lực đối với phụ nữ và trẻ em gái 25/11.

Một trong những giải pháp quan trọng trong việc thực hiện bình đẳng giới là việc tuyên truyền chủ trương, đường lối, chính sách và pháp luật của Đảng và Nhà nước về gia đình, công tác gia đình; kiến thức, kỹ năng về xây dựng gia đình Việt Nam no ấm, bình đẳng, tiến bộ, hạnh phúc cũng như các nội dung khác liên quan tới bình đẳng giới. Năm vừa qua, Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch đã chỉ đạo Vụ Gia đình phối hợp với Báo Phụ nữ Việt Nam xây dựng chuyên mục “Gia đình bền vững” với các tin, bài có nội dung tuyên truyền, phổ biến kiến thức về bình đẳng giới. Chuyên mục đã thu hút được sự quan tâm của đông đảo bạn đọc bởi những bài viết có chất lượng, liên tục cập nhật thông tin pháp luật cũng như đời sống.

Bên cạnh các hoạt động tại cấp Trung ương, Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch đã chỉ đạo ngành VH-TT-DL phối hợp với các cấp Hội cùng phối hợp triển khai các hoạt động cụ thể về công tác gia đình tại địa phương. Đây là một giải pháp đem lại hiệu quả thiết thực để xây dựng gia đình no ấm, bình đẳng, hạnh phúc, xây dựng gia đình không có bạo lực trong những năm vừa qua. Đối với việc triển khai các mô hình thuộc lĩnh vực gia đình, 2 cơ quan đã tích cực chỉ đạo đội ngũ cán bộ văn hóa – xã hội cùng với cán bộ Hội phụ nữ tại cấp cơ sở là nòng cốt để xây dựng và nhân rộng các mô hình như phòng, chống bạo lực gia đình; củng cố gia đình văn hóa giai đoạn đẩy mạnh công nghiệp hóa – hiện đại hóa đất nước; can thiệp giảm tiêu cực trong hôn nhân của phụ nữ Việt Nam với người nước ngoài. Qua quá trình triển khai, các mô hình này được đánh giá là hoạt động hiệu quả, góp phần nâng cao nhận thức, chuyển đổi hành vi của người dân trong việc xây dựng gia đình hạnh phúc nói chung và thực hiện bình đẳng giới nói riêng.

Nhìn chung, trong những năm qua, các hoạt động phối hợp trên giữa hai cơ quan đều có kết quả tốt, góp phần vào việc hoàn thành các nhiệm vụ của Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch và Hội Liên hiệp phụ nữ Việt Nam nói riêng và sự phát triển của lĩnh vực bình đẳng giới nói chung. Năm 2012, trên cơ sở Chiến lược phát triển gia đình Việt Nam được phê duyệt, hy vọng các hoạt động hợp tác giữa hai cơ quan sẽ được thắt chặt hơn nữa để việc thúc đẩy bình đẳng giới, chăm lo tới đối tượng phụ nữ cũng như xây dựng gia đình no ấm, tiến bộ, hạnh phúc và bền vững tiếp tục đạt được những thành công.

III. Về định hướng hoạt động của hai cơ quan trong thời gian tới:

1. Xây dựng, ban hành và trình ban hành các văn bản quản lý về lĩnh vực công tác gia đình; triển khai các văn bản, chính sách sau khi được phê duyệt:

- Phối hợp triển khai Chiến lược phát triển Gia đình Việt Nam đến năm 2020, tầm nhìn 2030 và các đề án sau khi được phê duyệt. (Đề án Nâng cao chất lượng các mối quan hệ trong gia đình Việt Nam và hỗ trợ xây dựng gia đình hạnh phúc, bền vững đến năm 2020).

- Phối hợp triển khai Nghị định quy định về công tác gia đình sau khi được phê duyệt, đặc biệt là các hoạt động hướng dẫn nội dung về phòng, chống bạo lực gia đình; giáo dục đời sống gia đình thuộc trách nhiệm quản lý của hai cơ quan.

- Phối hợp triển khai Chương trình hành động quốc gia về phòng, chống bạo lực gia đình và các đề án sau khi được phê duyệt.

- Phối hợp với Hội Liên hiệp phụ nữ Việt Nam, các Bộ, ngành liên quan xây dựng và trình Chính phủ ban hành Nghị quyết của Chính phủ về Kế hoạch hành động đến năm 2015 thực hiện Kết luận số 26-TB/TW ngày 09 tháng 5 năm 2011 của Ban Bí thư về việc sơ kết Chỉ thị số 49-CT/TW ngày 21 tháng 02 năm 2005 của Ban Bí thư (Khóa IX) về “Xây dựng gia đình thời kỳ công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước”. Trong đó có một số hoạt động trọng tâm cần sự phối hợp chặt chẽ của hai cơ quan như tuyên truyền, nâng cao nhận thức về gia đình và phòng, chống bạo lực gia đình; triển khai chương trình quốc gia về giáo dục đời sống gia đình...

- Phối hợp tổ chức các hoạt động phòng, chống bạo lực gia đình và thực hiện bình đẳng trong gia đình: Tăng cường triển khai các hoạt động thuộc lĩnh vực phòng, chống bạo lực gia đình và thực hiện bình đẳng trong gia đình, đặc biệt là hoạt động tuyên truyền cũng như khảo sát, đánh giá thực trạng và đề xuất giải pháp can thiệp tại cộng đồng.

2. Hoạt động tuyên truyền, nâng cao nhận thức về công tác gia đình, bình đẳng giới:

- Phối hợp tổ chức các hoạt động kỷ niệm Ngày Gia đình Việt Nam và Ngày thế giới xóa bỏ bạo lực đối với phụ nữ tại Trung ương và địa phương. Chỉ đạo ngành Văn hóa, Thể thao và Du lịch phối hợp với các cấp hội Phụ nữ thực hiện hoạt động Ngày Gia đình hạnh phúc.

- Tiếp tục phối hợp để thực hiện chuyên mục Gia đình bền vững với các tin, bài có nội dung về xây dựng gia đình; phòng, chống bạo lực gia đình, kỹ năng sống...

Nhiệm vụ đặt ra cho công tác gia đình và phòng, chống bạo lực gia đình trong giai đoạn tới là rất lớn, quan điểm của Bộ Văn hoá, Thể thao và Du lịch là tiếp tục tăng cường sự phối hợp liên Bộ, ngành. Trong đó, đối với Trung ương Hội Liên hiệp Phụ nữ Việt Nam, Bộ giao đơn vị chức năng tham mưu, xây dựng Chương trình phối hợp cụ thể giữa Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch và Hội Liên hiệp Phụ nữ Việt Nam từ nay đến năm 2015 để triển khai có hiệu quả hơn nữa các hoạt động thuộc lĩnh vực gia đình; phòng, chống bạo lực gia đình cũng như các hoạt động liên quan khác./.